

Notă Informativă

Titlul cu privire la dreptul la recurs din Declarația Drepturilor IMM-ilor presupune că antreprenorii au dreptul:

Art 1. Să se plângă, anonim sau public, pe conduita oricărui funcționar, autorități de control, sau alt exponent al autorităților locale sau centrale.

Art 2. Să solicite revizuirea unui control sau autorizări de către un alt funcționar într-un timp util și conform unor criterii clare și transparente.

Art 3. Să conteste o încălcare pretinsă sau o penalizare prin aplicarea unui mecanism clar definit și în timp util.

Art 4. Să solicite compensare financiară în cazul în care contestația este admisă sau funcționarul este demonstrat incompetent sau corupt.

1. Acest drept este reglementat în legislația națională?

Dreptul la un recurs efectiv este reglementat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului care prevede că ***orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.***

Dreptul de a contesta anumite fapte/decizii ale organelor fiscale este un drept consacrat expres și în textul art. 8, lit.g Cod Fiscal care prevede printre alte drepturi ale contribuabililor și dreptul să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cu atribuții de administrare fiscală și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora, dar și reglementări specifice vom identifica și în textul **articolului 269, Cod Fiscal care statuează asupra faptului că orice Contestație împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal** se depune la Serviciul Fiscal de Stat și se examinează de către acesta iar în cazul unui dezacord cu decizia pe care Serviciul Fiscal de Stat a emis-o pe marginea contestației, contribuabilul este în drept să se adreseze în instanța de judecată competentă.

Salutabile sunt unele abordări legislative cu caracter fiscal care vin să ofere anumite clarități cu privire la controalele repetate: În conformitate cu art. 234 alin. (5) din CF, persoanele care au calculat greșit impozitul și/sau **taxa**, dacă acest fapt nu a fost depistat în cadrul controlului fiscal anterior, la **efectuarea repetată a controlului fiscal** în condițiile reglementate la art. 214 alin. (8), sunt absolvite de aplicarea amenzilor și penalităților pentru încălcările fiscale depistate aferente perioadelor supuse controlului repetat.

Legislația fiscală nu prevede expres procedura de revizuire/suspendare a unui control fiscal în derulare la cererea agenților economici. Totuși se încurajează depunerea cererilor de către

contribuabili în adresa organelor fiscale în vederea solicitării suspendării unor controale sau revizuirea/repetarea controalelor de către alți funcționari.

2. Cum pot să-mi revendic acest drept?

Prin acte de corupție sau alte acțiuni/inacțiuni ale unor funcționari publici se cauzează persoanei atât fizice cât și juridice prejudicii materiale și morale. Repararea prejudiciului și răspunderea pentru prejudiciul cauzat de o instituție publică sau de o persoană cu funcții atât de execuție cât și de răspundere este reglementată de Codul Civil al Republicii Moldova.

Conform Codului civil:

- În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic). Pierderea șanse se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală și certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute și nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea. (6) În locul reparării prejudiciului patrimonial conform alin. (2) și (5), persoana lezată poate cere de la cel care răspunde de prejudiciu recuperarea întregului profit pe care acesta l-a obținut în legătură cu cauzarea prejudiciului. Această regulă se aplică doar dacă legea ori contractul prevede o asemenea formă de determinare a prejudiciului patrimonial sau dacă aplicarea unei asemenea forme de determinare a prejudiciului patrimonial este rezonabilă în împrejurările cazului. **(art. 14 Codul Civil);**

- (1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave. (2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin.(1). (3) Obligația de reparare a prejudiciului nu se naște în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenție ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. (4) În cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligației. (5) Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta. **(art. 1404 Codul Civil).**

3. Cum putem influența autoritățile responsabile?

O cale extrem de eficientă în vederea consolidării eforturilor comune ale societăților comerciale pentru a sensibiliza autoritățile statului cu privire la o problemă, reprezintă asocierea acestora. Întreprinderile care au viziuni comune și se împiedică de aceleași lacune legislative sau

întâmpină bariere similare în relația cu autoritățile, au posibilitatea să își consolideze eforturile și să solicite imperativ respectarea drepturilor lor de către autoritățile responsabile. Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova este o organizație non-guvernamentală care a fost fondată pentru a consolida și uni eforturile întreprinderilor mici și mijlocii din Moldova, având drept scop primordial dezvoltarea sectorului de afaceri dar și sensibilizarea autorităților statului.